

[Udenrigsministeren.]

sen kom med i dag — at ethvert yderligere skridt ud over den fase, vi er inde i i øjeblikket, kræver hvert enkelt deltagende lands tilslutning, altså også Danmarks.

Det er da givet, at Danmark må være interesseret i at tage del i det udenrigspolitiske samarbejde i den form, det har i øjeblikket. Som et lille land — og det ligger jo helt på linje med det, udenrigsøkonomiministeren lige sagde — må det være i vor interesse at få lejlighed til både at høre andres synspunkter og at fremføre vore egne synspunkter vedrørende vigtige udenrigspolitiske spørgsmål. Og som det også er nævnt tidligere heroppefra i dag, har vi udtrykkelig givet udtryk for, at det militærpolitiske eller forsvarspolitiske samarbejde ikke hører hjemme i denne kreds, men bør drøftes som et NATO-anliggende og i NATO-landenes kreds. Det gav jeg udtryk for ved 10 landes mødet i Rom og igen forleden dag i Bruxelles, og det er jo ikke et standpunkt, vi står ene med; bl. a. er Frankrig som bekendt helt enig med os på det punkt.

Hr. Auken gav i sin omtale af det udenrigspolitiske udtryk for en vis bekymring over, at vi havde beskæftiget os med et så farligt emne som en europæisk sikkerhedskonference på et 10 landes møde. Nu vil jeg gerne nævne, at en sikkerhedskonference som den, der er påtænkt, er en konference, som dækker et meget, meget bredt felt af europæisk politik, og hvis jeg skal give udtryk for, hvor bredt det dækker, kan jeg bedst gøre det ved at citere, hvad vi fra dansk side var enige med Kosygin om, da han var her for nylig, for han var jo også meget interesseret i, at vi skulle have denne sikkerhedskonference. I det udsendte communiqué siges det bl. a.:

„Konferencen skal yderligere fremme de økonomiske og handelsmæssige forbindelser, det industrielle, tekniske, kulturelle og videnskabelige samarbejde mellem dens deltagere, samt de kontakter mellem menneskene, som er en af forudsætningerne for den gensidige tillid, hvorpå en varig fred i Europa må baseres.“

Jeg finder egentlig, at en konference med dette indhold hører ganske fornuftigt hjemme, når man mødes i 10 landes kredsen og drøfter europæisk samarbejde.

Hr. Auken nævnte også, at vi ved 10 landes mødet også havde beskæftiget os med udenrigspolitiske emner. Det har man også gjort ved tidligere 10 landes møder, hvori hr. Poul Hartling har deltaget, bl. a. med Mellemøsten. Denne gang var det Pakistan. Ja vel, der blev udvekslet nogle synspunkter, men det har i hvert tilfælde ikke bundet den udenrigspolitiske handlefrihed hverken for os eller for andre medlems- eller ansøgerlande, og det kan man bedst se, hvis man studerer f. eks. stemmeafgivningerne i FN den sidste tid. Da der forleden skulle stemmes om Pakistan, blev mønsteret meget klart brudt; det har været omtalt så mange gange, så det skal jeg ikke komme ind på, blot nævne det som eksempel. Da der forleden dag skulle stemmes om Mellemøsten, blev 10 landes mønsteret igen brudt. Og hvis man vil nævne vel nok den vigtigste afstemning, der har været i FN i denne samling og med et glædeligt resultat, som vi har ventet på, vi kan næsten sige i en generation, nemlig afstemningen om Kina, hvor der af forskellige grunde var 4 afstemninger, gik 10 landes mønsteret simpelt hen i stykker i hver eneste afstemning. Det vil altså sige, at enhver tale om, at vi er bundet, er det meget let at påvise er forkert. Her er det ikke et spørgsmål om det ene eller det andet synspunkt, det er blot spørgsmålet om en vis respekt for kendsgerninger.

Jeg kan ikke lade være i denne sammenhæng at nævne, at når hr. Stinus så ville finde et godt eksempel på, hvor bundet vi var, så nævnte han Hanoi og kom derved i en lille citatuoverensstemmelse med hr. Per Federspiel, som jeg ikke skal blande mig i. Men hr. Stinus' argument var, at hr. Per Federspiel dengang skulle have sagt, at det måtte jo først drøftes med NATO og med de seks og med de andre fire.

Som bekendt er der i mellemtiden sket det, at vi har oprettet normale diplomatiske forbindelser med Nordvietnam, med Hanoi, og det har ikke været drøftet i NATO, og det har ikke været drøftet med de seks, og det har ikke været drøftet med de øvrige fire. Så kan der være forskellige meninger i denne sal både om, hvorvidt vi skulle have gjort det, og hvem vi skulle have drøftet det med. Men det kan i hvert tilfælde ikke bruges som bevis for, at det samarbejde, vi her er inde i, begrænser vore udenrigspolitiske